

Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Острозька академія»

«Затверджую»

Голова приймальної комісії

Національного університету «Острозька академія»

І.Д.Пасічник

27 лютого 2017 р.

ПРОГРАМА
ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
для вступників на навчання для здобуття ступеня магістра
зі спеціальності 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації
та регіональні студії, спеціалізація міжнародні відносини

Програма фахового випробування для вступників на навчання для здобуття ступеня магістра зі спеціальності 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії, спеціалізація міжнародні відносини / Укладачі: д. пол. н., доц. Сидорук Т. В. к.і.н., доц. Конопка Н. О., к.і.н., доц. Рудько С.О. – Острог : НаУОА, 2017.

Програма схвалена і рекомендована до друку кафедрою міжнародних відносин (протокол № 8 від 9.02.2017 р.).

Програма розглянута та схвалена на засіданні приймальної комісії НаУОА (Протокол № 2 від лютого 2017 р.)

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Вступники на навчання для здобуття ступеня магістра зі спеціальності 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії, спеціалізації міжнародні відносини при складанні фахового вступного випробування мають виявити теоретичні знання, уміння, навички та інші компетентності у галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності з обраної спеціальності.

Вступники складають вступний іспит зі спеціальності, що складатиметься з таких дисциплін: «Теорія міжнародних відносин», «Історія міжнародних відносин» і «Дипломатична та консульська служба».

Згідно з вимогами програми фахового випробування вступники повинні:

знати:

- основні поняття науки про міжнародні відносини, теоретичні підходи до дослідження міжнародної політики, принципи функціонування, головні тенденції і закономірності розвитку міжнародних відносин;
- особливості еволюції системи міжнародних відносин від стародавніх часів до сьогодення;
- основні характеристики, особливості та організацію сучасної дипломатичної і консульської служби України та зарубіжних країн.

вміти:

- використовувати знання з теорії та історії міжнародних відносин для аналізу міжнародних процесів;
- об'єктивно аналізувати міжнародно-політичну інформацію, обробляти її з допомогою сучасних методів;
- мати навички у сфері інформаційно-аналітичного і організаційно-технічного супроводження дипломатичної діяльності.

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ

1. Теорія міжнародних відносин

Навчальна дисципліна «Теорія міжнародних відносин» спрямована на вивчення основних понять науки про міжнародні відносини, теоретичних підходів та напрямків дослідження міжнародної політики, а також принципів функціонування, головних тенденцій і закономірностей розвитку міжнародних відносин.

Вступники повинні володіти знаннями про:

- понятійно-категоріальний апарат теорії міжнародних відносин (ТМВ);
- закономірності і тенденції міжнародних відносин;
- методи вивчення міжнародних відносин;
- основні теоретичні підходи в ТМВ (політичний реалізм, політичний ідеалізм, транснаціоналізм та ін.);
- систему міжнародних відносин (типи, структури і закони функціонування міжнародних систем, історичні етапи розвитку міжнародних систем, особливості сучасної системи міжнародних відносин);
- середовище системи міжнародних відносин;
- учасників міжнародних відносин, їх цілі, засоби і стратегії;
- національні інтереси держави: поняття, структура, політична роль;
- міжнародну безпеку;

- правові і моральні принципи регулювання міжнародних відносин;
- міжнародні організації як механізми регулювання міжнародних відносин;
- дипломатію як засіб регулювання міжнародних відносин;
- конфлікти в міжнародних відносинах;
- міжнародне співробітництво;
- міжнародний порядок на початку ХХІ ст.

2. Історія міжнародних відносин

Мета дисципліни «Історія міжнародних відносин» передбачає формування системи знань про історію міждержавних стосунків, формування векторів зовнішніх політик держав світу, міжнародних політичних блоків та союзів.

Вступники повинні володіти знаннями про:

- основні тенденції розвитку міжнародних відносин і світової політики в різні періоди історії сучасного світу;
- сукупність економічних, політичних, ідеологічних, правових, дипломатичних, військових та інших зв'язків і взаємовідносин між державами і системами держав, політичними силами, організаціями і рухами на міжнародній арені в еволюційному контексті;
- історію налагодження контактів, відносин, зіткнення інтересів різних цивілізацій, культур, народів, держав на світовій арені.

3. Дипломатична та консульська служба

Навчальна дисципліна «Дипломатична та консульська служба» є професійно-орієнтованою дисципліною освітньо-професійної програми підготовки фахівців з міжнародних відносин, яка забезпечує базові знання і навички у галузі професійної дипломатичної діяльності.

Вступники повинні мати знання і розуміння:

- базових дипломатичних понять, термінів та категорій;
- історії становлення та розвитку дипломатичної служби;
- процесу становлення, особливостей організації та механізму діяльності МЗС України, його центральних та закордонних структурних підрозділів;
- механізмів прийняття та організації виконання зовнішньополітичних рішень;
- методів і засобів дипломатичної діяльності, в тому числі основних принципів, форм та методів роботи дипломатичних представництв;
- організації інформаційно-аналітичного і організаційно-технічного супроводження дипломатичної діяльності;
- принципів документообігу в дипломатичній службі;
- змісту нормативно-правової бази забезпечення функціонування дипломатичної служби;
- порядку проходження дипломатичної служби;
- особливостей відбору, призначення і оцінки праці дипломатичних працівників;
- специфіки дипломатичного забезпечення багатосторонньої дипломатії;
- порядку встановлення консульських відносин та особливостей діяльності консульських установ;
- особливостей діяльності спеціальних місій;
- основних форм і засобів дипломатичної комунікації та протокольного забезпечення дипломатичної діяльності;

- проблематики сучасної економічної дипломатії та практики роботи торговельно-економічних місій
- функціонування дипломатичної служби України.

Орієнтовна тематика питань для підготовки до фахового вступного випробування

1. Теорія міжнародних відносин як галузь знань і навчальна дисципліна.
2. Проблеми дефініювання поняття «міжнародні відносини».
3. Основні особливості, універсальні закономірності і сучасні тенденції розвитку міжнародних відносин.
4. Класична традиція в теорії міжнародних відносин (аналіз праць Фукідіда, Н. Макіавеллі, Т. Гоббса та ін.).
5. Ліберально-ідеалістична традиція в теорії міжнародних відносин (аналіз праць І. Канта, Г. Гроція).
6. Політичний ідеалізм у теорії міжнародних відносин.
7. Політичний реалізм у теорії міжнародних відносин.
8. Марксистське розуміння сутності міжнародних відносин.
9. Неореалізм та неолібералізм.
10. Модернізм у теорії міжнародних відносин.
11. «Великі суперечки» в теорії міжнародних відносин.
12. Неомарксизм. Світ-системний аналіз І. Валлерстайна.
13. Сутність системної теорії. Особливості системного підходу в аналізі міжнародних відносин.
14. Типи, структура і закони функціонування міжнародних систем.
15. Теорія міжнародних систем М. Каплана.
16. Історичні етапи розвитку системи міжнародних відносин.
17. Цивілізаційний підхід до аналізу міжнародних відносин.
18. Концепція «зіткнення цивілізацій» С. Гантінгтона.
19. Типи міжнародних акторів та їх ієрархія.
20. Сутність і роль держави як учасника міжнародних відносин.
21. Недержавні учасники міжнародних відносин.
22. Міжнародні міждержавні організації як учасники міжнародних відносин.
23. Міжнародні неурядові організації як учасники міжнародних відносин.
24. ТНК як учасники міжнародних відносин.
25. Поняття цілей і засобів у міжнародних відносинах.
26. Стратегія як єдність цілей і засобів.
27. Основні компоненти зовнішньополітичної могутності міжнародного актора.
28. Роль сили в міжнародних відносинах. Збройне насилля і його форми.
29. Поняття і структура національного інтересу.
30. Типології національних інтересів.
31. Поняття безпеки в міжнародних відносинах та основні теоретичні підходи до його розуміння.
32. Співвідношення національної, регіональної та міжнародної безпеки.
33. Основні загрози міжнародній безпеці. Нові глобальні загрози.
34. Джерела міжнародного права.
35. Основні принципи сучасного міжнародного права.
36. Право прав людини і міжнародне гуманітарне право.

37. Співвідношення права і моралі як регуляторів міжнародних відносин.
38. Теоретичні підходи до трактування місця моралі в міжнародних відносинах.
39. Сутність поняття «дипломатія».
40. Форми і методи дипломатії.
41. Особливості сучасної дипломатії.
42. Сутність і типологія міжнародних конфліктів.
43. Структура міжнародного конфлікту.
44. Фази міжнародного конфлікту.
45. Особливості сучасних міжнародних конфліктів.
46. Сучасні методи врегулювання міжнародних конфліктів.
47. Поняття і типи міжнародного співробітництва.
48. Міжнародне співробітництво та інтеграційні процеси.
49. Теоретичні інтерпретації сучасної системи світоустрою. Особливості сучасної системи міжнародних відносин.
50. Зовнішня політика Риму у період Республіки III – I ст. до Р.Хр.
51. Зовнішня політика Греції у македонсько-еліністичну епоху.
52. Зовнішньополітична діяльність Італії у XII – XV ст.
53. Русь та її зовнішньополітичні вектори.
54. Зовнішньополітична діяльність Франції у XII – XV ст.
55. Імперія Карла Великого та зовнішньополітичні вектори її політики.
56. Міжнародне становище Візантії у VI – X ст.
57. Роль папства у міжнародних стосунках.
58. Тридцятирічна війна і політична карта Європи в середині XVII ст.
59. Семилітня війна.
60. Боротьба американських колоній за незалежність.
61. Колоніальна політика європейських держав у XVIII ст.
62. Наполеонівська Європа 1807 – 1812 р.
63. Віденський конгрес та зовнішньополітичні амбіції його учасників.
64. Османська імперія й інтереси великих держав у першій половині XIX ст.
65. Грецьке питання і «європейський концерт» у 1821 – 1830 рр.
66. Зовнішня політика США в 1815 – 1865 рр.
67. Революції 1848 р. і міжнародні відносини в Європі.
68. Кримська війна 1853 – 1856 рр.
69. Священний союз.
70. Паризький конгрес.
71. Німеччина і Європа в 1871 – 1875 рр.
72. США країни Латинської Америки з 70-х рр. XIX ст. – поч. XX ст.
73. Європа на шляху до війни 1907 – 1914 рр.
74. Політичні блоки 1914 – 1918 рр.
75. Версальсько-Вашингтонська система міжнародних відносин: зміст і характер.
76. Паризька мирна конференція. Версальський мирний договір з Німеччиною.
77. Загострення німецької проблеми. Рурська криза. План Дауеса.
78. Панамериканські конференції 1920-их рр.
79. Створення і початковий період діяльності Ліги націй.
80. Західні держави і Радянський Союз у 20-их рр.: початковий етап мирного співіснування.
81. Поразка Польщі та «Дивна війна».

82. Напад Німеччини на СРСР.
83. Врегулювання міжнародних відносин 1941 – поч. травня 1945 рр.
84. Стосунки між союзниками 1942-1944 рр.
85. Ялтинсько-потсдамська система міжнародних відносин.
86. «Холодна війна» і її вплив на розвиток міжнародних відносин та зовнішньої політики.
87. Вихід на перші ролі у світовій політиці США та СРСР після Другої світової війни.
88. Дві Німеччини в системі міжнародних відносин.
89. Країни азійсько-тихоокеанського регіону в міжнародних відносинах.
90. Міжнародні відносини та зовнішня політика у країнах Латинської Америки.
91. НАТО та ОВД.
92. Конференція у Сан-Франциско 1951 р.
93. Епоха міжнародних конфліктів (1957 – 1962 рр.)
94. Створення РЕВ і сателізація країн Центральної та Південно-Східної Європи.
95. Структурне оформлення двоблокової системи (1950 – 1955).
96. Проблеми міжнародних відносин та зовнішньої політики на Близькому та Середньому Сході.
97. Підготовка Паризької конференції та її зрив. Карибська криза.
98. Становлення політики розрядки (1962 – 1968). (Ослаблення ворогуючих таборів).
99. Дезінтеграція СРСР та створення СНД.
100. Особливості зовнішньополітичних доктрин країн ЄС, США, РФ, АТР, країн МЕРКОСУР тощо.
101. Сутність понять «дипломатичний протокол», «етикет» та «церемоніал».
102. Віденський (1815) та Аахенський (1818) конгреси та їх значення для дипломатичного протоколу.
103. Наукова база дипломатичного протоколу.
104. Поняття та принципи дипломатичного протоколу.
105. Роль та значення дипломатичного протоколу у міжнародних відносинах.
106. Визнання держав, встановлення дипломатичних відносин, заснування дипломатичного представництва та їх види.
107. Призначення та відкликання дипломатичного представника. Церемоніал вручення вірчих грамот.
108. Дипломатичне старшинство. Класи і ранги дипломатичних працівників.
109. Професійні вимоги та вимоги до особистих якостей дипломата.
110. Поняття «дипломатичний корпус». Дуаен корпусу, його функції і обов'язки.
111. Визначення та суть дипломатичних привілеїв та імунітетів.
112. Правила поведінки дипломата в державі перебування.
113. Роль дружин дипломатів у протокольній практиці диппредставництв.
114. Підготовка та проведення візитів.
115. Особливості складання програми візитів.
116. Класифікація, місце та роль дипломатичних прийомів у дипломатичній практиці.
117. Підготовка дипломатичного прийому.
118. Схема та правила розсаджування гостей на дипломатичних прийомах.
119. Етикет поведінки господарів і гостей під час дипломатичних прийомів.
120. Процедура запрошення на дипломатичний прийом.
121. Дипломатична бесіда. Запис бесіди.
122. Телефонна розмова та її запис.

123. Візитні картки дипломатів та їхнє застосування.
124. Документи зовнішньодипломатичного листування.
125. Документи внутрішнього листування.
126. Основні вимоги до складання документів дипломатичного листування.
127. Символи суверенної держави та міжнародний етикет стосовно них.
128. Участь дипломатичного корпусу в офіційних церемоніях.
129. Розсаджування запрошених по автомобілях.
130. Особливості європейської дипломатії (Великобританія, Франція, Німеччина, Італія).
131. Особливості дипломатії деяких держав Північної та Південної Америки.
132. Особливості дипломатії Азіатсько-Тихоокеанського регіону (Японія, Китай, Індія, Австралія).
133. Етикет поведінки за столом.
134. Зовнішній вигляд дипломата.
135. Етикет дарування та прийняття подарунків.
136. Дипломатія та зовнішня політика. Роль і місце дипломатії у проведенні зовнішньої політики держави.
137. Роль дипломатії на початку ХХІ століття у вирішенні глобальних проблем сучасності.
138. Двостороння та багатостороння дипломатія.
139. Загальні характеристики сучасної дипломатичної служби. Вимоги, стандарти, проблеми.
140. Система державних органів зовнішніх зносин: загальні принципи її організації.
141. Процедура призначення глави дипломатичного представництва.
142. Поняття «агреман». Запит на агреман.
143. Поняття «вірчі грамоти», «відкличні грамоти». Процедура їх вручення.
144. Порядок призначення та вступу на посаду членів дипломатичного персоналу.
145. Порядок призначення військових аташе.
146. Персонал дипломатичних представництв.
147. Поняття «ротація кадрів дипломатичної служби».
148. Основні функції дипломатичних представництв та засоби їх виконання.
149. Функція ведення переговорів дипломатичного представництва.
150. Представницька функція дипломатичного представництва.
151. Критерії оцінки діяльності посольства.
152. Вимоги до посилення економічної складової в дипломатичній діяльності.
153. Дипломатична пошта: правовий статус та порядок доставки.
154. Дипломатичні кур'єри. Функції, обов'язки, привілеї та імунітети.
155. Специфічні галузі дипломатії.
156. Економічна дипломатія.
157. Статус та функції торговельно-економічної місії у складі дипломатичних представництв.
158. Завершення дипломатичної місії.
159. Привілеї та імунітети дипломатичних представництв як органу зовнішніх зносин держави.
160. Історія виникнення та становлення консульського інституту.
161. Процедура призначення глави консульської установи.
162. Категоризація персоналу консульських установ.

163. Консульська екзекватура. Консульський патент. Консульський округ.
164. Інститут почесних (нештатних) консулів.
165. Основні консульські функції та засоби їх здійснення.
166. Завершення консульської місії.
167. Спеціальні місії як форма дипломатії: історія зародження та розвитку.
168. Порядок призначення, склад, повноваження та функції спеціальних місій.
169. Постійні представництва держави при міжнародних організаціях: структура та персонал.
170. Основні функції постійного представництва при міжнародних організаціях.
171. Міжнародні (міжурядові) конференції як форма багатосторонньої дипломатії. Правовий статус, функції, компетенція.
172. Вимоги до форми і змісту дипломатичних документів.
173. Вербальна нота. Вимоги до її складання.
174. Особиста нота. Вимоги до її складання.
175. Загальні правила та методи ведення дипломатичних переговорів.
176. Історія та основні етапи становлення інституту міжнародних та дипломатичних переговорів.
177. Переговори як засіб спілкування держав та обміну думками.
178. Переговори як метод контролювання та врегулювання міжнародних конфліктів, засіб вирішення суперечок.
179. Вплив процесів глобалізації на інститут міжнародних переговорів.
180. Охарактеризуйте методи вивчення переговорів.
181. Охарактеризуйте таку стратегію ведення переговорів як «жорсткий торг».
182. Міжнародні і дипломатичні переговори: поняття та особливості на сучасному етапі.
183. Організаційна та теоретична підготовка до переговорів.
184. Варіанти розсаджування учасників делегації на переговорах.
185. «Досьє» переговорів. Етапи переговорів.
186. «Принципова» стратегія ведення переговорів: характеристика.
187. Інститут посередників на міжнародних і дипломатичних переговорах.
188. Кулуарна робота.
189. Вимоги, які висуваються до посередника.
190. Характеристика таких видів підсумкових документів як угода, конвенція, протокол, обмін нотами, декларація, меморандум, комюніке, *modus vivendi* та договір.
191. Міжнародний договір: визначення, структура, етапи укладання.
192. Поняття стилю переговорів.
193. Роль національних стилів в міжнародних і дипломатичних переговорах.
194. Американський переговорний стиль.
195. Німецький переговорний стиль.
196. Англійський переговорний стиль.
197. Французький переговорний стиль.
198. Японський переговорний стиль.
199. Китайський переговорний стиль.
200. Арабський переговорний стиль.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Абрамова С.Ю. Африка: четыре столетия работорговли / С.Ю. Абрамова. – М., 1992.
2. Агаев С.Л. Иран между прошлым и будущим / С.Л. Агаев. – М., 1987.
3. Андрієв Т. Історія членства України в СНД / Т. Андрієв // Політична думка. – 2002. – № 2.
4. Арабский мир: три десятилетия независимого развития. – М., 1990.
5. Арашидзе Л.Г. Международные отношения в Восточной Азии. Угрозы и надежды / Л.Г. Арашидзе. – М.: Международные отношения, 2007. – 295 с.
6. Асиметрія міжнародних відносин / Під ред. Г.М. Перепелиці, О.М. Субтельного. – К., 2005.
7. Африка: взаимодействие культур. – М., 1989.
8. Африка: энциклопедический справочник. Т.1. А-К. / Гл. ред. А.Громько. – М., 1986; Т.2. К-Я. / Гл. ред. А.Громько. – М., 1987.
9. Байдак А., Циватий В. Україна і світ / А. Байдак, В. Циватий // Політика і час. – 2000. – № 21.
10. Барановский В. Г. Европа: формирование новой международной политической системы / В.Г. Барановский // Мировая экономика и междунар. отношения. – 1990. – № 9.
11. Батюк В. Геополитический контекст начала «холодной войны»: уроки для 90-х / В. Батюк // США: экономика – политика – идеология. – 1994. – № 8-10.
12. Бебик В.М. Базові засади політології: історія, теорія, методологія, практика / Бебик. – К., 2000.
13. Бжезинский З. Великая шахматная доска. Господство Америки и ее геостратегические императивы / З. Бжезинский. – М., 1997.
14. Блищенко И. П., Дурденевский В. Н. Дипломатическое и консульское право / И.П. Блищенко. – М., 1962.
15. Блищенко И.П. Дипломатическое право / И.П. Блищенко. – М., 1990.
16. Блищенко И.П. История возникновения и развития консульских и дипломатических институтов / И.П. Блищенко. – М., 1962.
17. Богатуров А.Д. Великие державы на Тихом океане: история и теория международных отношений в Восточной Азии после второй мировой войны (1945 – 1995) / А.Д. Богатуров. – М., 1997.
18. Бургиан А.Д. Введение в дипломатическую практику / А.Д. Бургиан. – М., 2001.
19. Венгрия 1956 года. Очерки истории кризиса. – М., 1993.
20. Виноградов В.М. Дипломатия: люди и события. Из записок посла / В.М. Виноградов. – М., 1998.
21. Виноградов В.М. Эпизоды из дипломатической практики / В.М. Виноградов. – М., 1993.
22. Віденська конвенція про дипломатичні зносини. 18 квітня 1961 р. // УРСР у міжнародних відносинах: міжнародні договори, конвенції, угоди та інші акти, учасником яких є Україна. – К., 1966.
23. Віденська конвенція про консульські зносини. 24 квітня 1963 р. // Інформаційно-довідковий бюлетень консульських зносин. – К., 1996.
24. Волес В., Волес Г. Творення політики в Європейському Союзі / В. Волес, Г. Волес. – К., 2004.
25. Всемирная история: Учебник для ВУЗов / Под.ред. Г.Б.Поляка, А.Н.Марковой. – М., 1997.

26. Вуд Дж., Серре Ж. Дипломатический церемониал и протокол / Дж. Вуд, Ж. Серре. – М., 2003.
27. Гаванська конвенція про консульських чиновників 1928 р.
28. Гальчинський А.С. Україна на перехресті геополітичних інтересів / А.С. Гальчинський. – К. 2002.
29. Ганюшкин Б.В. Неприкосновенность личности работников консульских учреждений / Б.В. Ганюшкин // Московский журнал международного права. – 2000. – № 4.
30. Ганюшкин Б.В. Правовое положение консульств и их персонала // Московский журнал международного права / Б.В. Ганюшкин. – 1999. – № 3.
31. Ганюшкин Б.В. Широта прав консульских учреждений / Б.В. Ганюшкин // Московский журнал международного права. – 1999. – № 2.
32. Гахария Д.М. Роль и место дипломатии на рубеже XX – XXI вв. / Д.М. Гахария. – М., 2000.
33. Голуб Н.В., Клімкін П.А. Україна та міжнародні організації / Н.В. Голуб, П.А. Клімкін. – К., 2003.
34. Горбулін В. Національна безпека України та міжнародна безпека / В. Горбулін // Політична думка. – 1997. – № 1.
35. Гуменюк Б. І., Щерба О. В. Сучасна дипломатична служба: Навч. посіб. / Б.І. Гуменюк, О. В. Щерба. – К., 2001.
36. Гуменюк Б. Міжнародні конференції / Б. Гуменюк // Політика і час. – 1998. – № 5.
37. Гуменюк Б.І. Основи дипломатичної та консульської служби / Б.І. Гуменюк. – К., 1998.
38. Гуменюк Б.І., Дипломатична служба: правове регулювання / Б.І. Гуменюк. – К., 2007.
39. Демин Ю. Статус дипломатических представительств и их персонала: Учеб. пособие / Ю. Демин. – М., 1995.
40. Дергачев В.А. Геополитика / В.А. Дергачев. – К.: ВИРА, 2000.
41. Дергачов О. Україна в європейському та євразійському інтер'єрі / О. Дергачов // Політична думка. – 2000. – № 4.
42. Дживелетов А.К. Средневековые города в Западной Европе / А.К. Дживелетов. – М., 2002. – 304 с.
43. Дипломатический словарь. В 3-х томах. – М., 1984-1986.
44. Дипломатичний корпус. Довідник. – К., 2000.
45. Дипломатія сучасної України. – К., 1997.
46. Дипломатія сучасної України: Енцикл. довід. – К., 1997.
47. Закон України «Про дипломатичні ранги». – К, 2002.
48. Закон України «Про дипломатичну службу». – К, 2001.
49. Захарова Л.М., Коновалова А.А. Основы дипломатической и консульской службы: учебное пособие / Л.М. Захаров, А.А. Коновалова. – Минск, 2001.
50. Зонова Т.В. Современная модель дипломатии: истоки становления и перспективы развития / Т.В. Зонова. – М., 2003.
51. Зорин В.А. Основы дипломатической службы / В.А. Зорин. – М., 1977.
52. Каган Роберт. Про рай і владу. Америка і Європа у новому світовому порядку / Р. Каган. – Львів, 2004.
53. Камбон Ж. Дипломат / Ж. Камбон. – М-Л., 1946.
54. Камінський А. Вступ до міжнародних відносин / А. Камінський. – Львів, 1995.

55. Карнаухова А. Екологічна дипломатія набуває вагу / А. Карнаухова // Політика і час. – 2006 – №6.
56. Карягин В.В. Дипломатическая жизнь за кулисами и на сцене / В.В. Карягин. – М., 1994.
57. Квасов О.К. Государственные визиты на высшем уровне / О.К. Квасов. – М., 1998.
58. Киссинджер Г. Дипломатия / Г. Киссинджер. – М., 1997.
59. Ковалев А. Азбука дипломатии / А. Ковалев. – М., 1993.
60. Колоколов Б.Л. Профессия Дипломат / Б.Л. Колоколов. – М., 1998.
61. Конвенція про спеціальні місії 1969 р. // Право зовнішніх зносин. – К, 2003.
62. Конституція України. – К., 1996.
63. Консульський Статут України. 2 квітня 1994р. // Інформаційно-довідковий бюлетень з консульських питань. – Київ, 1996.
64. Кривонос П.О. Створення належних умов для виконання дипломатичними представництвами іноземних держав своїх функцій в державі перебування: досвід і перспективи / П.О. Кривонос // Науковий вісник Дипломатичної академії України. – Випуск 5. – К., 2001.
65. Кузьмин Э. П. Протокол и этикет дипломатического и делового общения / Э. П. Кузьмин. – М., 1999.
66. Кулик О., Сардачук П. Елементи дипломатичного протоколу і дипломатичної практики в історії України / О. Кулик, П. Сардачук. – Л., 2000.
67. Лапин Г.Э. Консульская служба / Г.Э. Лапин. – М., 2002.
68. Лебедева М.М. Мировая политика: Учебник для ВУЗов / М.М. Лебедева. – М., 2004.
69. Левин Б.Д., Дипломатия, ее сущность, методы и формы / Б.Д. Левин. – М., 1962.
70. Леонов Н.С. Информационно-аналитическая работа в заграничных учреждениях / Н.С. Леонов. – М., 1996.
71. Лукашук И.И. Дипломатические переговоры и принимаемые на них акты / И.И. Лукашук. – М., 2004.
72. Маддісон В. В., Шахов В.А. Політологія міжнародних відносин / В. Маддісон, В. Шахов. – К., 1997.
73. Мадіссон В.В., Шахов В.А. Сучасна українська геополітика / В. Маддісон, В. Шахов. – К., 2003.
74. Матвієнко В., Головченко В. Історія української дипломатії ХХ століття у постатях / В. Матвієнко, В. Головченко. – К., 2001.
75. Международные отношения: теории, конфликты, организации / Под. ред. проф. П.А. Цыганкова. – М., 2004.
76. Михальченко М. Україна як нова історична реальність: запасний гравець Європи / М. Михальченко. – Дрогобич – Київ, 2004.
77. Міжнародні відносини і євроатлантична інтеграція України / Під. Ред. Л.С. Голопатюка. – К., 2005.
78. Міжнародні відносини та зовнішня політика (1980 – 2000 роки): Підручник / Л. Ф. Гайдуков, В. Г. Кремень, Л. В. Губерський та ін. – К., 2001.
79. Міжнародні економічні відносини: Система регулювань міжнародних економічних відносин: Підручник / А.С.Філіпенко та ін. – К.: Либідь, 1994. – 256 с.
80. Міжнародні інтеграційні процеси сучасності / А.С. Філіпенко, В.С. Будкін, М. А. Дудченко. – К., 2004.

81. Міжнародні організації: Навч. посібник / за ред. Ю.Г. Козака, В.В. Ковалевського. – К., 2003.
82. Момзен Т. История Рима в 5 томах / Т. Момзен. – СПб., 1994.
83. Муратов Э. Н. Дипломатические документы и дипломатическая переписка на английском языке: Учеб. пособие для вузов / Э. Н. Муратов. – М., 2001.
84. Мусис Ніколас. Усе про спільні політики Європейського Союзу. – К., 2005.
85. Науменко Г. Ньюанси дипломатичного спілкування / Г. Науменко // Політика і час. – 1998. – № 7.
86. Некоторые вопросы протокольной практики. – М., 1997.
87. Никольсон Г. Дипломатия / Г. Никольсон. – М., 1941.
88. Новак І.В. Актуальні проблеми розвитку системи протокольної служби України / І.В. Новак // Наук. вісник ДАУ. – 1999. – №2.
89. Новейшая история зарубежных стран: Европа и Америка. 1917 – 1945. – М., 1989.
90. Озеров О. Дипломатия в эпоху информационных технологий / О. Озеров // Международная жизнь. – 1997. – №4.
91. ООН у системі міжнародних відносин. – К., 1995.
92. Плотников О.В. Консульские отношения и консульское право \ О.В. Плотников. – М., 1998.
93. Политические процессы и конфликты 50-60-их годов в Восточной Европе. – М., 1993.
94. Положення про дипломатичне представництво України за кордоном. // Розпорядження Президента України від 22 жовтня 1992р., № 166/92.
95. Положення про дипломатичну службу в Україні. Указ Президента України від 16 липня 1993 р. // Голос України. – 1993. – 22 липня.
96. Попов В.И. Современная дипломатия: теория и практика / В.И. Попов. – М., 2006.
97. Постанова Верховної Ради України «Про відкриття дипломатичних і консульських представництв України» від 3 березня 1993 р.
98. Постанова Верховної Ради України «Про порядок призначення глав представництв України в іноземних державах та при міжнародних організаціях» від 15 липня 1994 р.
99. Почесний консул // Політика і час. – 2005. – № 8.
100. Правила процедури в многосторонній дипломатії. – М., 1986.
101. Право зовнішніх зносин. Збірник документів // Упорядники: Алданов Ю.В., Забара І.М., Резніченко В.І. – К., 2003.
102. Пражский самит и преобразование НАТО: Справочник-путеводитель. – 2003.
103. Ранних А. Безопасность дипломатов / А. Ранних // Международная жизнь. – 1999. – № 7.
104. Резніченко В.І., Михно І.Л. Довідник-практикум офіційного, дипломатичного, ділового протоколу та етикету / В.І. Резніченко, І.Л. Михно. – К., 2003.
105. Репецький В. Дипломатичне і консульське право / В. Репецький. – Львів, 2002.
106. Розпорядження Президента України «Про охорону дипломатичних і консульських представництв іноземних держав в Україні» від 21 жовтня 1992 р.
107. Руденко Г.М. Україна дипломатична / Г.М. Руденко. – К., 1999.
108. Сагайдак О. П., Дипломатичний протокол та етикет: Навч. посіб. / О.П. Сагайдак. – 2-ге вид. – К., 2006.
109. Сагайдак О.П., Сардачук П.Д., Дипломатичне представництво: організація і форми роботи / О.П. Сагайдак. – К., 2008.

110. Сандровский К.К. Специальные дипломатические миссии / К.К. Сандровский. – К., 1977.
111. Сардачук П.Д., Кулик О.П. Дипломатичне представництво: організація і форми роботи / О.П. Сагайдак, О.П. Кулик. – К., 2001.
112. Сатоу Э. Руководство по дипломатической практике / Э. Сатоу – М., 1961.
113. Світова та європейська інтеграція / За ред проф. Я.Й. Малика. – Львів, 2005.
114. Світова та європейська інтеграція: організаційні засади / За ред. Я.Й. Малика, М.З. Мальського. – Львів, 2002.
115. Селянинов О. П. Дипломатические отношения государств: принципы формы и методы: учеб. пособие / О.П. Селянинов. – М., 2004.
116. Селянинов О.П. Дипломатические беседы, их организация и проведение / О.П. Селянинов. – М., 1993.
117. Семенов В.Л. Практика дипломатического протокола и этикета / В.Л. Семенов. – М., 2002.
118. Системная история международных отношений / Под ред. А. Д. Богатурова. – М., 2006. – Т. 2: События 1945 – 2003 годов (доступна також – www.obradaforum.ru)
119. Системная история международных отношений в четырех томах. События и документы. 1918 – 2000 / Отв. ред. А. Д. Богатуров. – М., 2000.
120. Смирнов Ю.М. Консульское право: практика применения / Ю.М. Смирнов. – М., 2001.
121. Советская внешняя политика в годы «холодной войны». – М., 1995.
122. Современные международные отношения / Под ред проф. А.В. Торкунова. – М., 2000.
123. Современные международные отношения: Учебник / Под ред. А. В. Торкунова. – М., 2000.
124. Теория международных отношений на рубеже столетий / под ред. К. Буга и С. Смита. – М., 2002.
125. Теория международных отношений. Хрестоматия / Научный ред. проф. П.А. Цыганков. – М. 2002.
126. Тимошенко Н.Л. Державний прапор – символ країни / Н.Л. Тимошенко // Політика і час. – 1997. – № 10.
127. Указ Президента України «Про заходи щодо вдосконалення координаційної діяльності органів виконавчої влади у сфері зовнішніх зносин» від 18 вересня 1996р.
128. Указ Президента України «Про Положення про дипломатичні представництва та консульські установи іноземних держав в Україні» від 10 червня 1993р.
129. Указ Президента України «Про Положення про Міністерство закордонних справ України» від 3 квітня 1999 р. // Офіційний вісник України. – 1999. – № 14.
130. Україна на міжнародній арені. 1991-1995. Збірник документів і матеріалів. Книга 1. – К, 1998; Книга 2. – К, 1998.
131. Фёдоров Л.Л. Дипломат и консул / Л.Л. Фёдоров. – М., 1965.
132. Фельтхэм Р.Дж. Настольная книга дипломата., 4-е издание / Р.Дж. Фельтхэм. – Минск, 2004.
133. Хантингтон С. Столкновение цивилизаций / С. Хантингтон // Полис. – 1994. – № 1.
134. Хахлюк А. Міжнародне співробітництво / А. Хахлюк // Політична думка. – 2002. – № 2.

135. Циганкова Т.М., Гордєєва Т.Ф. Міжнародні організації: Навчальний посібник / Т.М. Циганкова, Т.Ф. Гордєєва. – К., 2001.
136. Цыганков П.А. Теория международных отношений / П.А. Цыганков. – М., 2003.
137. Чухліб Т. Дипломатія української козацької держави / Т. Чухліб // Політика і час. – 2003. – № 4.
138. Шайда О.Є. Дипломатичний протокол та етикет: Навчально-методичний посібник / О.Є. Шайда. – Львів, 2005.
139. Шевченко В.Н. Некоторые вопросы протокольной практики / В.Н. Шевченко. – М., 1997.
140. Шепелєв М.А. Теорія міжнародних відносин / М.А. Шепелєв. – К., 2004.
141. Шергін С. Світовий порядок: концепції і реальність / С. Шергін // Політика і час. – 1997. – № 12.
142. Шинкаренко Т.І. Вимоги до тексту та мови дипломатичних документів. Актуальні проблеми міжнародних відносин: Зб. наук. пр. Вип.30 (Частина I) / Т.І. Шинкаренко. – К., 2001.
143. Щетинин В.Д. Экономическая дипломатия / В.Д. Щетинин. – М., 2001.
144. Юрківський В.М. Країни світу / В.М. Юрківський. – К.: Либідь, 1999. – 368 с.
145. Яковец Ю. История цивилизаций / Ю. Яковец. – М., 1997.
146. Ясносокирский Ю.А. ОБСЕ: привилегии и иммунитеты / Ю.А. Ясносокирский // Московский журнал международного права. – 1999. – № 2.
147. Borisenko I.I., Yevtushenko L.I., Daineko V.V. English in International Documents and Diplomatic Correspondence / I.I. Borisenko, L.I. Yevtushenko, V.V. Daineko. – Kyiv, 1999.